

Juho Suihkonen

LINKKI-KOULUTUS

Isosten ohjaaja- & yövahtikoulutus Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnalle

Opinnäytetyö

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Huhtikuu/2014

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö	Aika	Tekijä/tekijät
Humanistinen ja kasvatustieteiden yksikkö, Ylivieskan yksikkö	Huhtikuu 2014	Juho Suihkonen
Koulutusohjelma		
Kansalaistoiminta ja nuorisotyö		
Työn nimi		
LINKKI KOULUTUS. Isosten ohjaaja- & yövahtikoulutus Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnalle		
Työn ohjaaja	Sivumäärä	
KT Reetta Leppälä	35+8	
Työelämäohjaaja		
Nuorisotyönohjaaja Teppo Knuutinen & nuorisotyönohjaaja Tellervo Tulisalo, Lapuan tuomiokirkkoseurakunta		
<p>Tämä opinnäytetyö käsitteli Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan nuorisotyölle toteutetun isosten jatkokoulutusleirin kehitys- ja toteutusprosessia. Työn tavoitteena oli tarjota seurakunnan nuorille aikuisille uusia mahdollisuuksia osallistua seurakunnan toimintaan.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuus koostui isosten roolista rippileireillä, nuorten aikuisten ja kirkon suhteen tutkimisesta ja apuohjaajakoulutuksen keinojen selvittämisestä. Opinnäytetyössä kuvattiin linkki-isoleirin suunnittelua ja luomisvaihetta sekä itse leirin sisältöä ja kulkua. Työstä toteutui kolmipäiväinen leiri, jossa nuorille aikuisille opetettiin ryhmäohjaukseen tarpeellisia taitoja ja syvennettiin ennestään opittua.</p> <p>Leirillä onnistuttiin kouluttamaan seurakunnalle nuorista aikuisista linkki-isosia. Haasteena oli osallistujien hankkiminen sekä sisällön luominen</p>		
Asiasana		
Isostoiminta, jatkokoulutus, nuoret aikuiset, seurakunta		

ABSTRACT

CENTRIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Humanities and Education, Ylivieska	Date April 2014	Author Juho Suihkonen
Degree programme Civic Activity and Youth Work		
Name of thesis Link-leader programme. Senior group leader and night guard training for the Lapua cathedral parish		
Instructor Ed.D Reetta Leppälä		Pages 35+8
Supervisor Teppo Knuutinen & Tellervo Tulisalo youth workers in the the Lapua cathedral parish		
<p>The topic of this thesis was the senior group leader programme created for the parish youth work of the Lapua cathedral parish, and the development and implementation process. The objective was to create new activities for young adults in the parish.</p> <p>The theoretical part focused on the role of the confirmation camp group leaders, the relationships between young adults and the church and the development of senior group leader programmes. The result of the planning was a three-day camp for young adults, where they acquired necessary skills for group leading and were given advanced lessons about skills already acquired.</p> <p>The thesis described the planning and creating process of the Link-leader education programme as well as the description of the contents of the camp and the flow of events during it. The camp project was successful in training new link-leaders from young adults. The challenges were recruiting youngsters for the training and creating the contents of the training</p>		
Key words Confirmation camp group leader, senior group leader, parish young adult		

ABSTRACT

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 ISOSET.....	2
2.1 Historia	2
2.2 Isosen rooli rippikoulussa.....	3
2.3 Koulutus	4
3 NUORET AIKUISET	6
3.1 Nuoret aikuiset	6
3.2 Nuoret aikuiset ja kirkko.....	7
4 LINKKI-ISONEN	11
4.1 Apuohjaajat eli isosten isokset.....	11
4.2 Muita kirkon vapaaehtoistyön muotoja	12
5 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT	13
6 KOULUTUKSEN SUUNNITTELU	14
6.1 Linkki-koulutuksen syntyyn johtanut tilanne	14
6.2 Leirin sisällön ideointi ja materiaalin keräys	15
6.3 Leirin valmistelun intensiivijakso.....	17
6.3.1 Koulutuksen nimeäminen.....	17
6.3.2 Markkinointi	18
6.3.3 Leirille ilmoittautuminen ja sen yllättävät ongelmat.....	19
6.3.4 Leirin sisällön suunnittelu	20
6.3.5 Leirin aikataululliset muutokset	21
7 LEIRIN TOTEUTUS	22
7.1 Leirin ensimmäinen päivä: Perehdytys ja linkki-isoskoulutus	22
7.2 Leirin toinen päivä: Yövahtikoulutus ja opittujen taitojen soveltaminen.....	24
7.3 Leirin kolmas päivä: Pakkaaminen, palautteen antaminen ja kirkkoherran tervetuliaisjumalanpalvelus	28

8 ARVIOINTI.....	29
8.1 Leiriläisten palaute.....	29
8.2 Ohjaajien palaute.....	30
8.3 Itsearviointi	31
9 POHDINTA.....	33
LÄHTEET.....	34

LIITTEET

1 JOHDANTO

Työskentelin kesällä 2012 Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnalla kesänuorisotyöntekijänä. Olin Lapualla ollut jo aikaisemmin samana vuonna työharjoittelussa seurakunnalla. Tänä aikana olin pannut merkille sen, että Lapualla seurakuntanuoria oli mukana runsaasti. Työntekijöiden kanssa keskustellessa kävi kuitenkin ilmi, että tällä faktalla on myös varjopuolensa. Vanhempia isosia oli paljon ja siitä syystä välillä jouduttiin epäämään leiripaikkoja nuoremmilta ja joskus sitä haluavilta vanhemmilta nuorilta. Tuomiokirkkostatuksesta huolimatta Lapua on suhteellisen pieni paikkakunta, joten leirejä vuodessa on 6-8 kpl.

Näissä keskusteluissa tuli esille monesti ajatus jonkinlaisesta jatkokoulutuksesta. Syntyi idea Linkki-isoskoulutuksesta. Kolmipäiväinen leiri, jossa vanhoista täysi-ikäisistä isosista koulutettaisiin seurakunnan leireille apuohjaajia sekä yövahtejia.

Myöhemmin leiriin sisällytettiin myös yövahtikoulutus, sillä seurakunnan työntekijät ja minä itsekkin koimme, että heidän koulutukseen oli tarvetta. Näin myös tuplasimme leiriltä valmistuvien työllistymismahdollisuudet tulevilla rippileireillä.

Seurakunnan nuorten aikuisten hyödyntäminen on tärkeää muuallakin kuin Lapualla. Isoilla paikkakunnilla heitä on todella paljon ja vain pieni osa löytää tiensä seurakunnan toimintaan. Pienemmillä paikkakunnilla heitä vastaavasti on vähemmän. Vapaaehtoistyön avulla voidaan hyvin vahvistaa nuoren aikuisen käsitystä siitä, että on tervetullut yhä seurakunnan toimintaan, vaikka omat mahdolliset isosajat ovat jo takanapäin.

2 ISOSET

2.1 Historia

Isostoiminta Suomessa on maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen ilmiö, joka on menestystarinansa vuoksi myös alkanut levitä muihin Pohjoismaihin, sekä vähitellen myös Keski-Eurooppaan.

Ensimmäisiä rippikouluja leirimuodossa alettiin järjestää Suomessa, Nurmijärvellä vuonna 1937. 1940-luvun lopulla näille leireille otettiin mukaan apulaisohjaajiksi leiriläisiä pari/kolme vuotta vanhempia nuoria ”isoja siskoja ja veljiä”. Nimitys ajansaatossa on lyhentynyt muotoon ”isonen”. (Porkka 2004, 7-8.) Nuorten ikäryhmää lähellä omalta iältään lähellä olevia apuohjaajia tarvittiin, sillä monissa tapauksessa ohjaajien ja leiriläisten välillä saattoi olla suurikin iän ja aseman tuoma etäisyys.

Isosten rooli ajan myötä on kehittynyt suoraan verrannollisesti rippikoulun kehityksen kanssa. Rippikoulusuunnitelma 1980 (62-63) mukaisesti 70- ja 80-lukujen aikana isosten ja leirin ohjaajien väliseen kommunikointiin ja toimintaan alettiin kiinnittää enemmän huomiota. Sitä ei voisi sanoa, ettei tätä olisi ennen huomioitu, mutta tuolloin sitä alettiin tarkoituksella sisällyttää leirien suunnitteluun (Porkka 2004, 11.) 2000-luvulla isostoimintaa on ollut jo olemassa niin pitkään ja niin laajalti, perheessä saattaa olla isonen jo toisessa polvessa tai mahdollisesti jopa kolmannessa. Isostoiminta on maanlaajuisesti suosittua.

Tehtävään koulutetuilla isosilla on merkittävä rooli rippikoulun kokonaisuudessa (Rippikoulusuunnitelma 2001, 43). Isokset myös jatkavat työnsä perinnettä olemalla nuoremmilleen esimerkki siitä, että seurakunnalla on tarjota rippikoulun jälkeen

mielekäästä tekemistä ja mahdollisuuksia solmia uusia ihmissuhteita erilaisten ihmisten kanssa (Köykkä 2014, 40).

2.2 Isosen rooli rippikoulussa

Rooli on käyttäytymismalli, joka muokkautuu eri tilanteiden mukaisesti. Nuori voidaan nähdä tilanteesta riippuen ystävänä, sisaruksena, oppilaana tai isosena ja nuoren käyttäytymismalli, eli siis rooli, vaihtelee näissä eri yhteyksissä. Jokainen perusrooli voidaan kategoroida osarooleihin, joidenka summasta syntyy käyttäytymismalli. Isosen rooli leirillä ei tulisi olla yksipuolinen. (Kiilunen, Rantavuori & Salo 2007, 45–46.) Tämä siis tarkoittaa, että isonen itsessään täyttää leirillä monta roolia

Isosena olemisen ei tulisi pääasiassa olla oman rippileirikokemuksen uudelleenelämistä vaan vastuullista työtä, johon kuuluu monenlaisia tehtäviä ja velvollisuuksia. Isonen on yksi ohjaajista leirillä ja täten siis osa tiimiä yhdessä muiden leirin työntekijöiden kanssa. (Kiilunen ym. 2002, 7.) Isosten suurin rooli on olla kristillisen nuoren esimerkkinä leiriläisille. Leiriläisiin nähden pienen ikäeron myötä rippikoulunuorten on helpompi samaistua heihin kuin aikuisiin ohjaajiin.

Isosten tehtävät leireillä muotoutuvat seurakuntakohtaisesti eri käytännön tilanteissa monella tavalla (Rippikoulusuunnitelma 2001, 43). Näkyvin vastuu heillä on ryhmänohjaajana. Rippileireillä nuoret jaetaan ns. "isosryhmiin", joissa he sitten isosensa johdolla leirin aikana tekevät ryhmätöitä ja erilaisia aktiviteetteja. Isonen kuuntelee, viihdyttää, nauraa ja on toveri, johon muut voivat nojautua. Isosella on vaitiolovelvollisuus henkilökohtaisista asioista, joita nuori saattaa tälle kertoa ja tiedonantovelvollisuus koskien leirin turvallisuutta. Näiden kahden velvollisuuden ymmärtäminen on isoselle tärkeä ominaisuus. (Kumlander & Nuojua 2009, 9.)

Omasta ryhmästä huolehtiminen koetaan yleisesti isosen tärkeimmäksi työksi. Toisena yleisenä ja tärkeänä vastuuna pidetään leirien iltaohjelman ja vapaa-ajan toiminnan suunnittelu ja sitä kautta leirin hyvän mielialan ylläpito (Porkka 2005, 90–91). Isosilla on monesti vastuuna myös iltahartausten suunnittelu ja teko. Hartaus pitää sisällään esimerkiksi tarinan tai puheen, raamatunkohdan, musiikkia ja rukouksen. Hartauksen tekoon isokset monesti saavat apua työntekijöiltä tai apuohjaajilta. Valmistelu usein tapahtuu kotona etukäteen tai viimeistään leirillä. (Chaulagai 2009, 112.)

Rippileirin jälkeen isosen rooli ei ole yhtään pienempi. Isonen voi auttaa nuorta tutustumaan seurakunnan nuortentoimintaan syksyllä kun se, taas käynnistyy ja kannustaa nuorta isoskoulutukseen (Harjunpää, Paananen, Parviainen & Saarainen 1994, 173).

2.3 Koulutus

Isoskoulutus eri muodoissaan on useissa seurakunnissa nuorisotyön kulmakivenä (Haastettu kirkko 2012, 154). Koulutuksesta vastaa yleisesti seurakunnan nuorisotyöntekijä yhdessä muiden seurakunnan työntekijäiden kanssa (Porkka 2005, 97). Yhteistyön määrä vaihtelee seurakunnittain. Vakituisten työntekijöiden lisäksi koulutuksessa voidaan myös hyödyntää vapaaehtoisia nuoria, nuoria aikuisia ja aikuisia.

Koulutus kestää keskimäärin 51 tuntia, mutta paikkakunnittain erot ovat suuria, muutamasta tunnista jopa 200 tuntiin. Yleisimmin koulutus pidetään ½-1 vuoden aikana, kun taas joka kolmannen seurakunnan isoskoulutuksen kesto on 1-2 vuotta. (Haastettu kirkko 2012, 155.) Kaksivuotisessa isoskoulutuksessa ensimmäisenä vuonna usein keskitytään opetuksessa kristillisen elämän perusasioihin ja toisena

vuonna opittuja aiheita käsitellään syvällisemmin (Harjunpää ym. 1994, 44). Jotkin seurakunnat, jotka toteuttavat isoskoulutuksensa kaksivuotisena, tarjoavat koulutettaville mahdollisuuden toimia yhden vuoden jälkeen ns. apuisosina. Apuisonen on leirillä isosen pari ja on osa isosryhmää, mutta saa vähemmän vastuuta.

Isoskoulutukseen sisältyy oppituntien lisäksi monesti myös osallistumista seurakunnan eri toimintamuotoihin, joista isoskoulutettavat saavat kokemusta ja uusia näkökulmia kotiseurakunnastaan (Porkka 2004, 79). Monessa seurakunnassa toteutetaan myös isoskoulutusleirejä. Koulutuksessa on syytä kertoa myös rippikoulua ohjaavista periaatteista, kuten esim. että huumorin varjolla ei todellakaan tulisi nolata ketään eikä humalassa oleminen kelpaa huumorista (Köykkä 2014, 43). Isosten tehtävään kouluttamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta isokset löytävät paikkansa rippikoulutiimissä (Rippikoulusuunnitelma 2001, 43). Isostyöstä maksettu palkkio vaihtelee seurakunnittain. Joissain maksetaan päivärahatyypinen palkka. Näiden palkkioiden suuruus myös vaihtelee. Toiset seurakunnat sen sijaan eivät maksa palkkiota rahana, vaan palkkio on isosten matka festivaaleille tai jokin muu vastaava korvaus.

3 NUORET AIKUISET

3.1 Nuoret aikuiset

Nuorten aikuisten ikäryhmään lasketaan virallisesti kaikki 18–29-vuotiaat henkilöt. Väestörekisterikeskuksen tietojen mukaan Suomessa asuu n. 700 000 tähän ikäryhmään kuuluvaa kansalaista (Väestörekisterikeskus 2013, 12). Tähän ajanjaksoon nähdään oleellisimpana kuuluvan henkilön oman elämän aloittaminen eli kotoa pois muutto sekä opiskelu ja mahdollisesti oman perheen perustaminen. Taakse jääneen nuoruusvaiheen onnistunut läpikäynti ja tuona aikana tehtyjen ratkaisujen tuloksena syntyy identiteetti. Sen varassa yksilö kykenee kohtaamaan aikuisuuden vastuut, sopeutumiset ja sitoumukset sekä pettymykset, menetykset ja vastoinkäymiset. (Aaltonen, Ojanen, Vihunen & Vilen 1999, 5.) Nuoruudesta irrottautumiseen voi liittyä myös haikeutta, kaihoa ja suruakin. Nuoreen aikuisuuteen siirtyessä noista virheistä on koetettu oppia, mutta silti uusia tulee vastaan, kun nuori aikuinen esimerkiksi koettaa pyrkiä vapaaksi ja itsenäiseksi lähes keinoilla millä hyvänsä (Elomaa & Seppälä 1989, 8). Täysi-ikäinen nuori aikuinen saa luvan suorittaa ajokortin. Ajokortin saanut kokee uutta vapautta, kun on päässyt tilanteeseen, jossa (auton saatavuudesta riippuen) hän voi mennä ja tulla, olematta riippuvainen muitten kyydeistä. Kaiken tämän vapauden tilalle tulee lopulta esteitä. Velvollisuudet kuten työelämässä kamppailu, parisuhteen ylläpito ja vuokran tai asuntolainan maksaminen tuovat mukanaan vastuuta. Joillekin nämä asiat tulevat todeksi jo kahdenkymmenen ikävuoden kohdalla, kun taas toisilla ne tulevat ajankohtaiseksi 40 ikävuoden alueella. (Martikainen 2009, 9.)

Aikuiset nuoret pitävät monia asioita tärkeinä oman elämänsä sujumisen edellytyksinä. Tärkeimpinä asioina pidetään taitoa valmistaa ruokaa raaka-aineista ruokalajiksi asti sekä taitoa oman jaksamisen ylläpitämisestä, taitoa pyykinpesuun

sekä sosiaaliseen kanssakäymiseen ja yhdessä elämiseen ja huolenpitoon perheenjäsenistä. Vähemmän tärkeinä nuoret aikuiset pitävät taitoja kansalaisvaikuttamiseen sekä ruokakulttuurin tuntemiseen. (Mäntylä 2010, 6.)

Nuorta aikuista ei siis voi määritellä selvästi yhdellä tavalla. Heitä on iso joukko määrättyjen ikävuosien sisällä eläviä nuoria ihmisiä joita yhdistää oma nuoruus ja yhteinen kulttuuriperintö (Elomaa & Seppälä 1989, 8). Ero nuoruuden ja aikuisuuden välillä on kuitenkin selvä. Nuori aikuinen on itsenäisesti toimentulostaan huolehtiva ihminen, joka ottaa vastuun itsestään ja jonka tiivis yhteys lapsuuden perhesuhteisiin on väljentynt (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 22).

3.2 Nuoret aikuiset ja kirkko

Moni kirkon nuorisotyötä työkseen tekevät arvioi, että kirkon nuorille aikuisille tarkoitettu toiminta tai jumalanpalvelukset saavat liikkeelle vain 0,25 – 1 % kaksikymmentävuotiaista. (Korhonen 2010, 13.) Nuorista aikuisista yli puolet pitää kirkkoa melko yhdentekeväenä ja liittyy sen ja uskon ns. elämän harmaalle alueelle (Mikkola 2006, 217). Moni nuorista aikuisista on kiinnostunut elämänkatsomuksellisesta pohdinnasta ja useimmiten välttelee seurakuntia ja kirkkoa (Elomaa & Seppälä 1989, 10). Kirkko itsessään on vieras maa toisille. Maailma on paradoksaalisesti samanaikaisesti enemmän ja enemmän luopumassa uskonnoista ja samaan aikaan hengellistymässä. Uskonnosta luopumisen kannalla olevat ovat aktivoituneet julkisessa keskustelussa ja Suomessa sekä ulkomailla on nähty ateismin vahva tuleminen.

Nuori aikuinen on täysi-ikäinen ja täten siis hänelle on auki alkoholin, päihteiden ja juhlimisen maailma. Tätä maailmaa on moni kokenut jo nuoruudessaan, mutta nyt se on rajoittamaton. Tutkimusten mukaan lähes kaikki suomalaiset nuoret ai-

kuiset käyttivät alkoholia, useimmat noin pari kertaa kuukaudessa. Käytön määrään vaikuttavat muun muassa koulutus ja asuinpaikka. (Kestilä & Salasuo 2007, 128.) Kun sukupolvi kerrallaan siirtyy viettämään iltojaan nuortenilloista anniskelualueille, niin ns. kirkon hävikki on hyvin jo aluillaan. Tähän vaikuttaa se, miten toinen ääripää kirkon nuorista aikuisista suhtautuu heihin. Sinänsä on mielenkiintoista, että niinkin perinteikkään alkoholikulttuurin maassa kuin Suomi, konservatiivisin puoli on enemmän sitä vastaan. Perinne ja konservatismi eivät tässä asiassa kohtaa. Nuorella aikuisella saattaisi olla haluja jatkaa seurakunnassa, mutta jaksako hän jatkaa, jos hänen elämänsä päätöksiä arvostellaan alituisesti. Lähes joka toinen 20-vuotiaista nuorista aikuisista kokee suurimmaksi esteeksi seurakunnassa toimimiselleen sen, että siellä ei ole tarpeeksi vapaata, suvaitsevaista ja keskustelevaa ilmapiiriä (Niemelä 2007, 171). Aikuiset nuoret eivät tyypillisesti halua tulla luokitelluiksi jonkin tietyn selkeän hengellisen järjestelmän seuraajiksi, vaan he haluavat määritellä identiteettinsä ilman rajoja (Mikkola 2006, 54).

Aikuistuva nuori kaipaa yhteisöä ja hänelle ei monestikaan riitä passiivinen toiminta, vaan hän on valmis ja halukas ottamaan vastuuta niin itsestään kuin lähimmäisistään (Hiltunen 1989, 35). Nuorilta aikuisilta itseltään saadut toimintaehdotukset kirkolle osoittavat, että 20-vuotiaat elävät erilaisissa elämäntilanteissa. Osa kokee vielä yhteyttä nuorten toimintaan ja toivoo tuttua nuorteniltatyylisiä toimintaa, kun taas toiset kokevat yhteyttä enemmän aikuisuuteen ja toivovat syvällisempää toimintaa. (Niemelä 2007, 171.)

Suomessa monella seurakunnalla ei edes ole mahdollista toteuttaa nuorille aikuisille toteutettavaa toimintaa. Näissä seurakunnissa ei välttämättä ole yhtään ammattikoulua tai lukiota, jolloin nuoret joutuvat koulutuksen perässä muuttamaan pois paikkakunnalta. Pienemmissä seurakunnissa, joissa resurssit ovat pienet, nuoret aikuiset ovat valitettavasi monesti se ensimmäinen ryhmä, joka jää vä-

hemmälle huomiolle. Nuoren siirtyminen nuorten toiminnasta nuorten aikuisten toimintaan on siis haasteellista. Monin paikoin nuori aikuinen saattaa siis jäädä paikoilleen nuorteniltoihin eikä osata haluta enempää/ hakeutua uuteen koska sitä ei yksinkertaisesti ole. Isommissa keskuksissa, joihin nuoria aikuisia muuttaa koulutuksen ja työn perässä runsaasti, ongelmana sen sijaan on, että seurakunnan toimintaa voi olla vaikea löytää suuren kaupungin muiden aktiviteettien seasta (Köykkä 2014, 190–191). Pienemmät seurakunnat, jotka tietävät, että heidän suunnaltaan lähtee paljon nuoria isompiini keskuksiin, ovat paikoittain aloittaneet eräänlaisen ”starttiverkko” toiminnan. Kun nuori aikuinen, joka on ollut nuorena aktiivinen seurakunnan nuorisotoiminnassa, on lähdössä toiselle paikkakunnalle, niin seurakunnan työntekijä luvan kanssa ottaa yhteyttä tuon paikkakunnan seurakuntaan ja ilmoittaa, että tällainen nuoria aikuinen on tulossa. Tällä tavoin isompi seurakunta voi ottaa yhteyttä nuoreen aikuiseen, jolla on intoa toimia seurakunnassa.

Seurakunnat ovat ympäri Suomen päätyneet erilaisiin ratkaisuihin nuorten aikuisten toimintaan mukaan saamiseksi. Heille tarjotaan mm. muun toiminnan yhteydessä vapaaehtoistyön mahdollisuuksia. Nuorille aikuisille järjestetään myös omia nuorten aikuisten iltoja sekä raamattupiirejä ja muita tapahtumia. Myös verkko-työssä on keskitytty enemmän siihen miten seurakunnan toimintaa saataisiin markkinoitua nuorille aikuisille. Vuonna 2011 37 % Suomen seurakunnista ylläpiti jonkinlaista nuorten aikuisten toimintaa. Suurista keskuksista jopa 76 % järjesti myös nuorille aikuisille kohdistettua toimintaa seurakunnissa. (Haastettu kirkko 2012, 164–165.) Uusien toimintamuotojen luominen nuorten aikuisten kohderyhmälle vaatii perusteellista perehtymistä ja asioiden loppuun viemistä. On siis kyseessä joukko ihmisiä joilla elämässä on paljon meneillään ja joidenka aikataulut ovat erittäin täysinäisiä. Heille toteutettava toiminta tulisi siis olla sisällöltään, toteutukseltaan ja eritoten viestinnältään vahvasti toteutettua.. Toiminta pitää laatia

kauas kantoisesti, määrätietoisesti tasoon sekä näkyvyyteen panostaen, vapaaehtoisia kouluttaen ja pienistä asioista kokonaisuutta rakentaen. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 87.) Nuorten aikuisten laajamittaiseen aktivoitumiseen seurakunnissa vaaditaan silti vielä pitkäjänteisyyttä kummaltakin taholta, niin seurakunnalta kuin aikuisilta nuorilta (Helenius 2005, 350).

4 LINKKI-ISONEN

4.1 Apuohjaajat eli isosten isokset

Noin joka kolmannes Suomen seurakunnista tarjoaa isoskoulutuksen käyneille jatkokoulutusta (Haastettu kirkko 2012, 155–156). Lapuan tuomiokirkkoseurakunnalle toteutettu linkki-koulutusleiri on juuri tällainen. Yleisin tällaisesta jatkokoulutuksesta on juuri niin sanottu isosten isoskoulutus. Tällaisessa koulutuksessa vanhoista isosista ja nuorista aikuisista koulutetaan apuohjaajia rippileireille. Apuohjaajat huolehtivat eri seurakunnissa eri tehtäviä. Yleisin tehtävä on toimia isosten johtajana ja isokset ovat siis hänen ryhmänsä, joten apuohjaajalla ei omaa leiriläisryhmää ole (Porkka 2005, 103). Apuohjaajien palkkaus vaihtelee kuten isostenkin. Toisissa seurakunnissa asiaa katsotaan puhtaasti palkkiottoman vapaaehtoistyön kannalta. Osa maksaa samanlaista palkka kuten isosille, mutta suurin osa maksaa apuohjaajille suurempaa korvausta.

Apuohjaaja voi ottaa vastuun mm. erilaisten toimintaryhmien ohjaamisesta. Tarvittaessa hän voi myös toimia isosen sijaisena ryhmätoiminnassa. Vaikka apuohjaaja onkin periaatteessa osa isostiimiä, niin on hän silti asemaltaan lähempänä muita ohjaajia. Apuohjaaja voi myös vastata uusien isosten perehdytyksestä ja olla jo mukana heidän koulutuksessaan ja toimia tukihenkilönä tai niin sanottuna ”tutorina” (Porkka 2004, 114–115). Vaikka tällaisella isosten isosella on todennäköisesti pitkä isostausta, niin hänen ei kuitenkaan tulisi missään tapauksessa suunnitella kaikkea isosille valmiiksi. Kuten isosten on hyvä muistaa se, että rippileiri on leiriläisten oma leiri, niin on myös apuohjaajan hyvä tiedostaa, että leiri voi olla myös jonkun isosen ensimmäinen leiri isosena. Kenenkään ei siis tulisi yrittää muokata leiriä ”omaksi kuvakseen”.

4.2 Muita kirkon vapaaehtoistyön muotoja

Seurakunta tarvitsee isosten lisäksi muitakin vapaaehtoisia kuten kerhonohjaajia, kuorolaisia, luottamushenkilöitä ja muita vastuunkantajia (Hauta-aho & Tornivaara, 126). Yksi yleisimmistä rippileireillä tapahtuvista isostoiminnan ulkopuolisista vapaaehtoistyömuodoista on yövahti. Yövahdit siis toimivat leireillä öisin ja vahativat, ettei mitään erikoista tapahdu ja ovat valmiina herättämään ihmisiä hätätapauksen sattuessa. Monesti yövahdin työnkuva on kuitenkin pääasiassa leiriläisten hiljentämistä. Joissakin seurakunnissa otetaan leireille myös ulkovahteja.

Vapaaehtoisista aikuisista osa toimii seurakunnan rippikoulutyössä tuntiopettajina tai pienemmillä paikkakunnilla jopa leirin toisena ohjaajana (Porkka 2004, 108). Näissä tapauksissa on kuitenkin suotavaa, että vapaaehtoisella tosiaan on jotakin alan koulutusta tai kokemusta. Rippikouluun ei kuitenkaan voi laittaa ketä tahansa opettamaan tunneilla mitä sattuu.

Vapaaehtoistyöllä Suomen seurakunnissa on pitkät perinteet. Seurakunnat suosiva tätä työalaa, ei vain siksi, että se olisi taloudellisesti kannattavaa, vaan myös siksi, koska työmuoto itsessään tukee seurakunnan nimessäkin esiintyvää ydinajatusta. Tuo ydinajatus on siis olla kulmakunta, jossa on seuraa. Vapaaehtoistyön imago on yleisesti ottaen hyvä. Kirkon positiivisimmaksi puoleksi koetaan usein vähempiosaisten auttaminen ja vapaaehtoistyö yhdistetään tähän helposti. Sillä, että maallikoille annetaan tilaisuus vaikuttaa seurakunnassa ja olla hyödyksi, vähennetään tuntuvasti etääntymistä kirkosta. Etääntymistä, joka siis on yksi nuorten aikuisten ikäryhmää koskevista suurimmista haasteista. Nuoren aikuisen läsnäolo leirillä vaikuttaa siihen, että nuoret eivät enää näe seurakuntaa vain välivaiheena, sillä se näyttääkin tarjoavan myös aikuistuneelle nuorelle uusia haasteita ja arvostettuja tehtäviä. (Köykkä 2014, 212.)

5 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

1. Miten toteuttaa täysin uutta sisältöä pitävä leiri?

Pyrin teoriapohjan ja tutkimuksen avulla selvittämään, että minkälaiset ratkaisut ovat toimineet muissa seurakunnissa ja soveltamaan niistä ja muista lähteistä uuden kokonaisuuden.

2. Mitä taitoja nuorelle aikuiselle tulisi opettaa leirillä, jota tämä voisi toimia isosten ohjaajana sekä yövahtina?

Pyrin toteuttamaan koulutuksen sisällön mahdollisimman hyvin seurakunnan toiveiden mukaisesti. Sisällytin myös opetusmenetelmiä ja aiheita, joita nuoret ja nuoret aikuiset tuolloin tarvitsivat.

3. Kuinka tehdä leiristä nuoria aikuisia mukaan houkutteleva?

Koulutukseen sisältöön lisättiin seurakunnan ulkopuolellakin hyödyllisiä taitoja. Koulutuksesta sai myös todistuksen, jolla seurakunta todistaa, että vastaanottajalle on näitä taitoja koulutettu. Pyrin myös korostamaan leirin markkinoinnilla, että nuorille aikuisille on arvostettua tehtävää seurakunnassa tarjolla.

6 KOULUTUKSEN SUUNNITTELU

6.1 Linkki-koulutuksen syntyyn johtanut tilanne

Kesällä 2012 Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan nuorisotoiminnassa oli mukana paljon aktiivisia nuoria. Seurakunnan kaksivuotiseen isoskoulutukseen heistä osallistuu suuri osa. Suuri osallistujamäärä ei rajoittunut pelkästään tuohon vuoteen, vaan nuoria oli mukana toiminnassa vuosittain runsaasti. Tämä on seurakunnan kannalta positiivinen asia, mutta se myös aiheuttaa kunnan koosta johtuen ongelman.

Lapuan väkiluvusta ja siitä tuleva rippikouluikäisten nuorten määrästä johtuen, kesäisin pidetään neljästä viiteen rippileiriä ja hiihtolomakausina yksi tai kaksi, suosioista riippuen.

Isoskoulutus kestää kaksi vuotta, mutta koska koulutettujen leirille tahtovien isosten suuri määrä täytti yli sen, mikä rippileireille oli tarve, niin vastavalmistuneille ei välttämättä voitu luvata isospaikkoja ja tästä oli syntynyt tilanne, jossa kaksivuotisen isoskoulutuksen aloittanut nuori saattaa joutua odottamaan leirille pääsyä pahimmillaan jopa kolme vuotta. Tämä tieto vähentää intoa lähteä koulutukseen mukaan tai saattaa sitä loppuun. Isosten ikäjakautuman toisessa päässä sen sijaan vanhemmat isokset yhä tahtoivat tehdä isostyötä ja päästä leireille.

Nuorisotoiminnan periaatteen mukaan kaikille haluaville nuorille pitäisi pystyä tarjoamaan toimintaa. Seurakunta siis oli tilanteessa, jossa täytyi päättää, että kuinka monelle vanhemmalle isoselle ja vastavalmistuneelle annettiin paikka leireiltä ja kuinka monelta se jäisi saamatta.

Syntyi ajatus jonkinlaisesta jatkokoulutuksesta. Tällaista ei Lapualla vielä ollut toteutettu. Heinäkuussa esitin idean seurakunnalle, että luotaisiin ja järjestettäisiin yhdistetty isosten jatkokoulutus sekä leirien yövahtikoulutus.

Yövahtien koulutustarve oli ollut vähemmän esillä, mutta kuitenkin hyvin selvä. Tähän mennessä työtä olivat tehneet luotetut nuoret aikuiset, eikä heissä ongelmaa ollutkaan, vaan siinä, että yövahdeille ei ollut yhtenäistä työnkuvaa. Kaksoispätevyyteen kouluttamalla pystyttiin myös tuplaamaan luvattavien leiripaikkojen määrä koulutettaville.

6.2 Leirin sisällön ideointi ja materiaalin keräys

Heinä- ja elokuun 2012 ajan keräsin ideoita sekä materiaalia tulevaa leiriä varten, jonka ajankohdaksi sovittiin 19–21.10.2012.

Kävin lävitse omia materiaalejani, joita itselleni on kertynyt mm. Vaasan seurakunnan isostenisos-koulutuksesta ja Centria ammattikorkeakoulun tutorkoulutuksesta. Molemmissa siis koulutettiin ryhmänohjausta ja sitä kuinka olla ns. ohjaajien ohjaaja. Keräsin myös informaatiota eri seurakuntien samankaltaisista koulutuksista sekä niiden sisällöstä ja sen perustelusta.

26.7.2012 pidin ensimmäisen varsinaisen kokouksen Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan nuorisotyöntekijöiden kanssa tulevasta leiristä. Tässä kokouksessa käytiin läpi omia alustavia ideoitani ja työntekijöiden toiveita sekä edellytyksiä koulutuksen sisällöstä.

Tässä vaiheessa jouduin korjaamaan väärinymmärrystä siitä, että yhden viikonloppun kestoisella leirillä kouluttaisimme niin päteviä apuohjaajia, että heille voisi

antaa täyden vastuun, jopa oppituntien pitämisestä. Tästä kuitenkin syntyi kompromissi, jonka mukaan koulutettava voisi ihan hyvin pitää esim. levyraatimuotoisen gospel-oppitunnin tai muun yhtä helpon tunnin.

Linkki-isosten mahdollisiksi vastuualueiksi lopulta muodostuivat leirijumalanpalveluksen valmistelun ohjaus, tarvittaessa isosten johtaminen, olla osa isostii-miä. Linkki-isosen mahdollisiin vastuualueisiin kuuluu myös esirukous ja virsi/suntiorryhmän johtaminen, oppitunnilla avustaminen ja muut leirikohtaiset tehtävät. Täysi-ikäinen linkki-isonen voi valvoa esim. saunomista, uimista ja ulko-toimintaa.

Tietenkään kaikkia noista tehtävistä ei kukaan voi yhdellä leirillä hoitaa. Listalta ja sen ulkopuolelta pystyy siis leirin ohjaaja antamaan tehtäviä linkki-isoselle tämän kykyjen mukaisesti sekä kohtuullisesti.

Leirille osallistujien määrä sekä ikä sovittiin myös. Iän puolesta päädyttiin ratkaisuun, jossa koulutettavien ei vielä tarvinnut olla täysi-ikäisiä. Heiltä kuitenkin vaadittiin isokoulutuksen suorittamista, ja vähintään yhtä leiriä, jolla hän on toiminut isosena. Linkki-isoseksi tai yövahdiksi pääseminen vaatii kuitenkin täysi-ikäisyyden. Jos tilanne rippileirejä valmistellessa on kuitenkin sellainen, että täysi-ikäisten linkki-isoseksi hakijoiden määrä ei riitä, niin leirille voidaan hyväksyä alle kahdeksantoistavuotiaita hakijoita linkki-isosiksi. Yövahtien toimenkuva sisältää eri vastuualueita, joiden myötä tähän toimeen ei voida poikkeusta täysi-ikäisyydestä antaa.

Määrästä sovittaessa päädyttiin seurakunnan toivomaan määrään, joka oli 15–20 henkilöä. Oma ajatukseni oli alle 15 koulutettavaa sillä linkki-isos & yövahti vakansseja vuodessa tulisi vain noin 12–13 yhteensä.

Lopuksi sovittiin alustava aikataulu leirin toteutukselle.

6.3 Leirin valmistelun intensiivijakso

Leiriä edelsi neljän viikon jakso, jonka aikana tulevan linkkileirin sisältö, aikataulu sekä muut yksityiskohdat sovittiin. Tänä aikana koettiin myös projektin suurimmat muutokset sekä ristiriidat.

27.9.2012 osallistuin seurakunnan valtuuston kokoukseen, jossa ensi kertaa esittelin konseptin itse nuorisotyön ulkopuolisille henkilöille. Tässä kokouksessa myös siis hyväksyttiin budjettisuunnitelmat, joissa linkkikoulutusleiri uutena lisänä herätti valtuuston mielenkiintoa. Idea ja sen hetkinen toteutusmalli hyväksyttiin. Valtuuston jäsenet myös esittivät muutamia toiveita ja ideoita leirin sisältöön liittyen, joista osaa jopa käytettiin lopullisessa koulutuksessa.

6.3.1 Koulutuksen nimeäminen

Tähän asti leirikonsepti ja koulutettavien tuleva nimike oli kulkenut erilaisilla työnimillä, kuten isostenisonen, isosohjaaja, ikarosisonen, helaisonen ja suur'iso.

Näistä mikään ei ollut harkinnassa viralliseksi termiksi, sillä seurakunnalla oli alusta asti toive saada koulutuksella ja siitä valmistuville jokin selvästi ainutlaatuinen nimike.

Koska koulutukseen sisällytettiin myös yövahtikoulutus, niin todettiin hyväksi jättää sana "isonen" vähemmälle huomiolle ja keksiä etuliitteeksi jonkin kuvaava termi.

Lopulta termi ”linkki” keksittiin keskustelusta, jossa kuvailimme koulutettavan asemaa isosten ja työntekijöiden välissä. Toiveemme oli siis, että tuleva linkki-isonen toimisi linkkinä isosten ja ohjaajien välissä, eikä suinkaan ylimääräisenä johtoportaan askelmana. Yövahteihinkin tämä pätee sillä tavoin, että he toimivat öisin työntekijäketjun kantavana lenkkinä eli linkkinä. Kuitenkaan yövahdeiksi rupeavia ei aleta kutsumaan linkki nimikkeellä. Linkki-isonen leirillä on siis niin sanotun isosten isosen nimike.

Kuten monien nimikkeiden tai nuorten suosimien paikkojen nimien kanssa, niin oletan myös, että termi ”linkki-isonen” muuttuu puheessa jonkinlaisen lempinimen myötä. Sen vain aika näyttää.

6.3.2 Markkinointi

Leiristä lähetettiin seurakunnan tiedottajalle mainosteksti, joka julkaistiin 4.10.2012 kirkollisissa tiedotteissa Lapuan paikallislehdessä, Lapuan Sanomissa. Koska kyseinen mainostila ei ollut mitenkään erityisen suuri, niin mainos supistettiin seuraavasti:

”Linkki-isosleiri. Kaaranmännikön leirikeskuksessa 26–28.10.2012.

Jatkokoulutusleiri vanhoille isosille. Leirille osallistuneet saavat linkki-isosen & yövahdin valtuudet Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan leireille.

Ilmoittautumislomakkeita saa Wanhalta Apteekilta. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 19.10.2012. (+ yhteystietoja).

Tuolloin myös tehtiin seurakunnan ja koulujen ilmoitustauluja varten mainos ”
(LIITE 1).

Leiriä alettiin myös markkinoida ahkerasti sosiaalisen median puolella. Kesän aikana monelle isoselle oli jo tästä leiristä puhuttu, joten Lapualla nuorten tietous asiasta oli hyvällä pohjalla. Leirin sisällöstä nuorille markkinoinnissa kiinnitettiin huomiota siihen, että osallistumista harkitsevalle olisi myös selvää, että koulutuksesta olisi hyötyä seurakunnan ulkopuolellakin. Koulutuksen hyväksytysti läpikäymisestä jaettaisiin todistus, jonka linkki-isonen voisi lisätä omaan ansioluettelonsa (LIITE 5).

Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan työntekijöille, jotka tulisivat tulevaisuudessa tekemään töitä rippileireillä linkki-isosten kanssa, tuotettiin informaatiolipuke, jossa kuvaillaan linkki-isosen koulutetut vastuualat (LIITE 2).

6.3.3 Leirille ilmoittautuminen ja sen yllättävät ongelmat

Leirille ilmoitauduttiin seurakunnan nuorille tutulla tyylillä eli lupalapuilla. Näillä lapuilla siis kerättiin leiriläisten tietoja, kuten allergiat tai lääkitykset ja sen sellaiset. Myös alaikäisiltä vaadittiin tuttuun tapaan huoltajan allekirjoitusta. Tästä syntyi yllättäen erikoinen vastalause nuorten taholta, kun he alkoivat väittää, että on täysin turhaa pyytää vanhemmilta allekirjoitusta ja että ei niitä ikinä ole tarvittu. Erikoista tästä tekee se, että millekään seurakunnan leirille ei ilman allekirjoitusta ole päässyt ennenkaan, mutta nyt yhtäkkiä tästä nuoret kapinoivat joukolla. Tämän takia vastailin erikoisiin yhteydenottoihin monena päivänä ja jouduin selittämään, miksi allekirjoitus yleensäkin on pakollinen.

Seurakunnan retkillä ja leireillä on henkilökunnalla aina oltava leiriläisten huoltajien yhteystiedot, jotta heihin saadaan tarpeen vaatiessa kontakti. Tiedot on kerättävä ennen retkelle tai leirille osallistumista esimerkiksi lupalapun avulla. Lisäksi

järjestettyyn retkeen tai leiriin on erikseen pyydettävä alle 18-vuotiailta osallistujilta huoltajan suostumus. Seurakunnan on varmistettava suostumus kirjallisesti. (Suomen ev.lut. Kirkon Keskushallinto 2006, 8.)

Markkinoinnissa oli monesti mainittu, että ilmoittautumislaput tuli palauttaa viimeistään niissä mainittuna viimeisenä palautuspäivänä Lapuan Tuomiokirkko-seurakunnan nuorisotoimistolle. Moni nuorista kuitenkin neuvotteli itselleen mitä erilaisimmilla syillä pidennystä ilmoittautumisaikaansa, mikä vaikeutti leirin suunnittelua suuresti, esim. ruokailijoiden määrän ilmoittamisen suhteen.

Palautuspäivän jälkeen, kun viimein oltiin suhteellisen varmoja siitä, ettei myöhäisiä ilmoittautumisia enää tule, lähetettiin tuleville leiriläisille leirikirjeet (LIITE 3).

6.3.4 Leirin sisällön suunnittelu

Koulutukseen haluttiin, ei vain leiriympäristöön sopivia taitoja, vaan myös yleishyödyllisiä. Koska koulutettavia tulisi olemaan enemmän kuin paikansaajia, niin tämä oli erityisen tärkeää, jotta heille, jotka paikkoja valitettavasti eivät saisi, jäisi kuitenkin jotain hyötyäkin leiristä.

Yksi leirillä ja muuallakin hyödyllinen taito on ääneen lukeminen. Tätä päätettiin opettaa yhdellä oppitunnilla. Toinen yleishyödyllinen oppitunti muodostui sielunhoidon alkeista, joiden opettamisesta vastasi pastori Latomäki, joka hoitaa kyseistä kirkon työn kenttää seurakunnassa muutenkin. Saimme myös sovittua, että leirin yövahtikoulutus osiossa käy paikallinen poliisi puhumassa, siitä miten tulee käsitellä luvattomia vieraita eli mitä saa ja mitä ei saa tehdä. Lapualla yöllisten vierailijoiden määrä on ongelmallinen, koska leirikeskus sijaitsee lähellä kaupunkia. Ulkovahtien palkkaaminen on siksi välttämätöntä.

6.3.5 Leirin aikataululliset muutokset

Suunnitteluprosessin aikana tuli vastaan odottamattomia ongelmia ensin, kun selvisi, että leiriviikonlopun sunnuntaina olisi kirkkoherran tulojuhla, johon ohjaajien sekä osan leiriläisistä tuli osallistua. Toinen aikataulullinen ristiriita syntyi, kun kanttori ilmoitti saapuvansa lauantaina leirille harjoituttamaan leiriläisistä kuoroa kyseiseen juhlaan. Tämä oli ongelmallista, sillä leirin aikataulu oli aika täynnä jo ennestään, eikä esimerkiksi lauantailta siis mitenkään olisi irronnut tuntia tai kah- ta kuoroharjoituksiin.

Tästä syntyi kiivasta väittelyä eri osapuolten kesken. Leiriläiset myös alkoivat yllättäen perua ilmoittautumisiaan. Tähän syyksi selvisi, että yleinen käsitys nyt oli, että jos nuori tulee leirille, niin tämä myös laulaa massatapahtumassa julkisesti sunnuntaina. Tätä väärinymmärrystä ja muutamaa muutakin korjailtiin sitten muutama päivä. Leirin aikataulun sai lopullisen muotonsa juuri ennen ensimmäistä leiripäivää (LIITE 4).

7 LEIRIN TOTEUTUS

7.1 Leirin ensimmäinen päivä: Perehdytys ja linkki-isokoulutus

Linkki-isoisleiri järjestettiin siis lopulta lokakuun 26.–28.10.2012. Leirille ei järjestetty Lapuan tavan mukaan kyytejä, sillä leirikeskus sijaitsee lyhyen matkan päässä keskustasta. Leirillä ohjaajina toimivat itseni lisäksi nuorisotyönohjaaja Tulisalo sekä pastori Latomäki.

Leirille saavuttiin kello viisi iltapäivällä. Perjantai oli koulupäivä, joten aikaisemmin ei kyetty aloittamaan. Leiriläisiä oli lopulta 17. Ilmoittautuneita tosin oli enemmän kuin 20, mutta osa oli päättänyt syystä tai toisesta jättää tulematta.

Sitä mukaan, kun nuoria saapui leirikeskukselle, niin heille katsottiin majoituspaikat ja ohjattiin syömään.

Kuudelta alkoi ensimmäinen oppitunti, jota pidin nuorisotyöntekijä Tulisalon kanssa. Tunnin aiheena oli: "Mikä on linkki-isonen?" Tällä tunnilla siis koulutettavat saivat tietää, että linkki-isonen on isosten isonen, ryhmänohjaaja, kristillisen nuoren esimerkin esimerkki sekä linkki isosten ja ohjaajien välillä. Tärkeänä yksityiskohtana teroitettiin, että linkki-isonen ei todellakaan ole isosten diktaattori, vaan pikemminkin osa toimivaa ryhmää. Tämän tulisi siis vain tarvittaessa johtaa tilannetta. Myös aiemmin mainitut vastuualueet käytiin lävitse heidän kanssaan. Näistä nousevia kysymyksiä kävimme lävitse, mutta näytti siltä, että valtaosa ymmärsi mistä oli kysymys.

Tämän jälkeen valmisteltiin seuraavan päivän Jobin posti-tehtävää. Leiriläiset siis saivat keksiä ja kirjoittaa huonon uutisen. Tämän huonon uutisen siis tuli käsitellä kirjeen lukijaa, esim. kuollut vanhempi, onnettomuus tai muu vastaava. Näitä tarvittiin sitten seuraavana päivänä.

Leiriläiset jaettiin ryhmiin, joissa he tulisivat leirin ajan pääasiassa toimimaan. Ryhmänjako tapahtui siten, että he saivat muodostaa parijonon. Arvatenkin parhaat ystävät ottivat parin toisistaan, joten sitten parijono pistettiin keskeltä kahtia ja sama toistettiin näissä kahdessa uudessa ryhmässä. Tätä parijonon halkaisua toteutettiin, kunnes oli neljä tasapäistä ryhmää.

Lopuksi ilmoitimme, että lauantai-iltana toteutettaisiin leirijumalanpalvelus, jossa yksikään vetäjistä ei ole missään tehtävässä tai vastuussa. Leiriläiset saivat siis nyt keskenään jakaa saarna-, musiikki-, liturgin-, lukemis- ja suntionvastuut keskenään, kuitenkin siten, että kaikki tekisivät jotakin. Totta kai myös jumalanpalveluksen aihe oli vapaa. Leiriläiset päättivät yllättävän nopeasti, että siitä tulisi joulukirkko.

Tämä tehtävä oli jumalanpalveluksen toteuttamisen harjoite ja vapaa-ajankäytön harjoite. Kaikki tähän liittyvä suunnittelu tapahtuisi leirin vapaa-aikana. Loppuilta annettiin heille tästä syystä aivan vapaaksi. Toinen syy tälle oli, että leireillä aina valitetaan vapaa-ajan puutteesta, niin nyt sitä oli niinkin paljon, että saimme pari valitusta tekemisen puutteesta. Tässä siis samalla koetimme koulutettavien kykyä priorisoida tehtäviään vapaa-ajalla. Tästä kyvystä on rippileireillä erittäin paljon hyötyä.

Iltapala oli klo. 20 ja iltahartaus puoli yksitoista. Leirikeskuksessa aikataulun mukaan oli hiljaisuus puoli kahdeltatoista, mutta saimme koettaa komentaa leiriläisiä

huoneisiinsa yllättävän vastarinnan saattelmina. Tähän emme välttämättä olleet täysin valmistautuneita, koska leirillä, jossa koulutetaan yövahteja, luulisi hiljaisuuden tarkoituksen ja syiden olevan jotenkin tuttuja.

7.2 Leirin toinen päivä: Yövahtikoulutus ja opittujen taitojen soveltaminen

Herätys tapahtui juhlallisesti puoli kahdeksalta aamulla. Tasan kahdeksalta oli aamupala ja ennen oppituntia pidettiin pieni aamuhartaus.

Yhdeksältä aloitimme yövahtikoulutusoppitunnin. Oppitunnilla käytiin läpi esim. sovittua yövahdin työaika. Kesän palaverissa oli päätetty, että yövahtien tulisi olla hereillä ja töissä hiljaisuudesta aamuun, kun ennen he saattoivat lähteä parin tunnin vahtimisen jälkeen. Myös tehokkaita hiljennyskeinoja käytiin läpi, esim. äänekkääseen huoneeseen astuminen ja oven suussa seisominen tovin verran. Yllättävää vastarintaa leiriläisissä synnytti aihe "mitä ei saa tehdä." Tässä kohtaa tuli esille leireillä monesti eteen tuleva syy "koska näin on ennenkin tehty". Eli koska nuorten jollain tasolla ihannoima yövahti on joskus laittanut hiljaisuuden häiritsojät juoksemaan pihalle kierroksia, niin tämä koettiin täysin päteväksi keinoksi. Se ei sitä kuitenkaan ole, sillä minkäänlainen simputus ei ole sallittua, eikä yöllä äänekkään leiriläisen adrenaliinitasoja kannata muutenkaan millään liikunnalla kohottaa. Yövahtipuolta ennätimme itse asiassa käymään lävitse paljon vähemmän kuin oli tarkoitus, sillä näitä vastalauseita tuli yllättävän monta. Kymmenen aikoihin aloitimme "Leiripoliisin" luennon. Tästä nuoret pitivät erityisen paljon, sillä opetettu asia oli osalle oikein kiinnostavaa puhetta. Käsiteltiin siis sitä, mitä tulee/saa tehdä, jos leirille tulee ylimääräisiä häiriköitä öisin tai milloin muulloinkaan. Isosilla on ollut kova vietti lähteä näitten perään juoksemaan ennen, mutta se ei ole kovin suotavaa. Poliisi siis selitti rauhassa lain näkökulmaa

näihin tilanteisiin ja vastaili leiriläisten esittämiin kysymyksiin puhutusta aiheesta ja muihin esitettyihin kysymyksiin.

Kello 11 syötiin lounas ja tämän jälkeen alkoivat rastit (LIITE 8).

Rasteja oli neljä ja leiriläiset kiersivät niitä n. puolen tunnin vaihtoajalla, edellis-päivänä jaetuissa ryhmissä.

Omalla rastillani opeteltiin lukemaan. Tarkemmin sanottuna opeteltiin ääneen lukemisen tekniikkaa. Isosen ja linkki-isosen eteen leireillä sekä muutenkin elä-mässä tulee usein tilanteita vastaan, jossa täytyy ääneen julkilukemista tehdä. Lei-rikirjeessä pyydettiin leiriläisiä ottamaan mukaansa jokin tekstin pätkä, minkä tunsivat tai kokivat itselleen tärkeäksi. Aluksi istuttiin ringissä ja laitoin kirjan kiertoon, jota pyysin lukemaan eri tyyleillä, kuten nopeasti, hitaasti, hiljaa sekä kovaa. Näillä haettiin esimerkit ääripäistä, joista pyrittiin pysymään erossa. Opet-telimme myös siis elävöittämään tekstiä. Tämän jälkeen opeteltiin ns. oikeanlaista julkista puhetekniikkaa (katsekontakti, ryhti, äänenkäyttö, jne.) omilla teksteillä ja ryhmän antaessa palautetta.

Toisella rastilla pastori Latomäki piti Jobin posti-tehtävää. Edellispäivänä leiriläi-set olivat siis saaneet keksiä huonoja uutisia, joista me ohjaajat karsimme muuta-man käyttökelvottoman pois. Nyt ryhmissä yksi kerrallaan leiriläiset saivat lukea huonon uutisen ja muiden tuli reagoida tähän, niin kuin lukijalle tosiaan asia olisi tapahtunut ja tämä sen heille kertoisi. Latomäki auttoi tässä ja antoi vinkke-jä/opastusta. Leiritilanteessa saattaa yllättäen tulla ikäviä uutisia ja niin myös arki-elämässä. Tällaisiin tilanteisiin reagoiminen ei ole kaikille tuttua tai tule luonnos-taan, joten tällainen alkeisoppi asiasta on hyväksi.

Pihalla oli rasti, jossa oli erilaisia välineitä ja tehtävänanto, mutta ei siis ketään oh-jaajaa. Ryhmän tuli keksiä aivan uusi leikki. Lapualla rippileireillä koin, että uu-

den keksiminen ja improvisointi eivät olleet isosten vahvuus ja asioita tehtiin turhan usein "koska niin on aina tehty", joten koin, että luovuutta oli tarvetta harjoittaa ja tätä myös seurakunta pyysi.

Neljäs rasti oli nuorisotyöntekijä Tulisalon pitämä meditaatiohetki. Nämä "medikset" ovat Lapuan leireillä olleet isosten suuressa suosiossa, joten sellainen tällekin leirille otettiin. Meditaatiohetkessä leiriläiset saavat käydä patjoille lepäämään ja ohjaaja lukee esim. psalmeja, jotain muuta raamatunk tekstiä tai jotain asiaankuuluvaa ja taustalla soi rauhallinen musiikki. Tämä on siis eräänlainen rentoutumishetki hektisen leirielämän keskellä.

Leiriläiset kiersivät ensin kaksi rastia ennalta määrättyssä järjestyksessä. Sitten oli vuorossa päiväkahvi, jonka jälkeen he kävivät läpi loput rastit.

Neljältä oli tarkoitus ulkoilla, mutta sen tilalle aikataulutettiin kanttorin pitämä oma leirin ohjelman ulkopuolinen kuoroharjoitustunti kirkkokuorolaisille.

Viideltä oli päivällinen ja kuudelta aloitettiin viimeinen suuri oppitunti. Tunti alkoi improvisaatioharjoituksilla. Ensin tehtiin pari "still kuvaa", jossa ohjaaja antaa jonkin tilanteen ja leiriläisten tulee asettua paikoilleen tilanteen mukaisesti ikään kuin valokuvaan hetkestä. Tämän jälkeen tehtiin reportteriharjoite, jossa yksi esittää uutisankkuria, toinen kenttäreportteria ja kolmas asiantuntijaa. Ankkuri keksii uutisen ja siirtää huomion reportterille. Tämä taas kertoo ketä haastattelee. Esittäjiä vaihtaen näitä käytiin läpi muutamia. Näiden kahden harjoituksen tarkoituksena oli saada leiriläisten mielikuvitus käyntiin ja innostaa tekemään seuraavaa suurta harjoitetta.

Sitten alkoi suuri esimerkkitapauskimara. Yksi leiriläinen otettiin sivuun, pois kuuloetäisyydeltä. Sitten pyysin joitakin esittämään esim. isosryhmää ja annoin heille tilanteen kuten, että yksi heistä määräälee muita ja yrittää olla yksinvalti isosryhmässä. Tämän jälkeen sivuun otettu tuotiin tilanteeseen ja sanottiin esim. "olet linkki-isonen ja teillä on meneillään iltaohjelman suunnittelu. Toimi miten parhaaksi näet".

Jokainen leiriläinen toimi kerran linkki-isosena tai yövahtina esimerkkitilanteessa. Me ohjaajat tieteen tahtoon loimme osan tilanteista henkilön mukaan, jos tiesimme tämän omista isoskerroista jotain mihin linkki-isosen tulisi puuttua ja katsoimme osaako koulutettava reagoida tässä tilanteessa. Esimerkkitilanneharjoitus oli erittäin suosittu ja leiriläisetkin alkoivat ideoida tilanteita.

Kahdeksalta oli iltapala, jonka jälkeen leiriläiset viimeistelivät leirijumalanpalvelustaan, joka toteutettiin 21:30. Leiriläiset suoriutuivat tehtävästään esimerkillisesti. Tämä oli myös ohjaajille harvinainen tilanne saada vain nauttia leirijumalanpalveluksesta ilman minkäänlaista vastuuta siitä.

Hiljaisuus alkoi klo. 23:00. Vaihtoehtona nukkumaan menemiselle tarjosimme elokuvan katsomista. Elokuvan valinta oli tapahtunut aikaisemmin suljetulla lippuäänestyksellä ja elokuvaksi oli äänestetty Elefanttimies. Valittavat elokuvat oli tarkkaan valittu sillä perusteella, että minkälaista opetusta nämä nuoret tarvitsivat. Elefanttimiehessä on vahva ennakkoluulojen vastainen sanoma.

Elokuvan päätteeksi, harmiksemme, joutuimme taas kehottamaan vahvasti osaa leiriläisistä huoneisiinsa.

7.3 Leirin kolmas päivä: Pakkaaminen, palautteen antaminen ja kirkkoherran tervetuliaisjumalanpalvelus

Sunnuntaina herätys tapahtui puoli kahdeksan. Kahdeksalta nautittiin aamupalasta ja 8:45 pidettiin viimeinen aamuhartaus.

Yhdeksältä leiriläiset kerättiin yhteen ja heiltä sekä ohjaajilta kerättiin leiristä kirjallinen palaute, jonka jälkeen siivottiin tilat.

Kymmeneksi bussi vei meidät Lapuan tuomiokirkolle, jossa osallistuimme Lapuan uuden kirkkoherran tervetuliaisjumalanpalvelukseen. Tämän jälkeen osa jäi tulojuhlaa varten kuoroharjoituksiin ja muut pääsivät kotiin.

8 ARVIOINTI

Leirin viimeisen päivän aamuna keräsin sekä leiriläisiltä että muilta ohjaajilta palautteen palautelomakkeiden muodossa (LIITE 6, LIITE 7). Palautetta antoi kirjallisesti 13 linkki-isoseksi koulutettua sekä molemmat ohjaajat. Osa siis jätti palaute-lapun täyttämättä. Palautteen sai antaa anonyymisti.

8.1 Leiriläisten palaute

Koulutettavat kokivat leirillä oppineensa uutta. Enimmäkseen mainittiin juuri linkki-isosena sekä yövahtina toimiminen sekä näissä rooleissa sallitut työskente-lytavat ja säännöt. Poliisin luennosta nostettiin varsinkin esille uudeksi asiaksi häi-riköiden käsittely. Muutamat mainitsivat vielä erikseen oppineensa paljon impro-visaatiota, jumalanpalveluksen toteutusta, isosten aktivoimista ja ääntenlukutek-niikkaa. Palautteesta kävi ilmi, että koulutuksen koettiin syventävän hyvin isos-koulutuksessa opittavia taitoja ja lisäävän siihen uusia.

Yksittäisenä mieluisimpana asiana enemmistö mainitsi esimerkkitilanneharjoituk-sen. Tämä sisälsi palautteen mukaan sopivasti hauskaa ja samalla äärimmäisen opettavaista tekemistä. Toiseksi eniten mainittiin mieluisaksi kokemukseksi oman leirijumalanpalveluksen toteuttaminen. Koulutettavien omatekemät leikit miellyt-tivät osaa ja toiset taas mainitsivat julkilukuharjoituksen erittäin mielekkääksi. Muutamaan hajaäänen sai myös toisen illan elokuva. Ainoana leiriltä mieleen jää-neenä ikävänä yli puolet mainitsi leirin aikataulusta hiljaisuuden. Tämän koettiin alkavan liian aikaisin ja, että se kun työntekijät valvoivat hiljaisuuden toteutumis-

ta, olisi väärin. Muutama harmitteli sitä, että moni jätti kokonaan tulematta leirille. Muut eivät maininneet mitään negatiivista.

Kolmasosa koulutettavista mainitsi tahtovansa tulevaisuudessa tehdä mieluummin linkki-isosen töitä. Lähes saman verran vastaajista tekisi linkki-isosen tai yövahdin töitä yhtä mielellään. Vähemmistö vastaajista ei ollut varma, kumpaa työtä he haluaisivat tehdä. Loput mainitsivat yövahdin työt mieluisimpana vaihtoehtona.

Leirillä opituista taidoista koettiin seurakunnan ulkopuolellakin hyödyllisimmäksi ryhmänohjaajataidot. Hyötyä koulutuksesta mainittiin myös mahdolliseen tulevaan järjestyksenvalvojakoulutukseen. Arjen mahdollisiin vaaratilanteisiin koettiin, että saatiin apuja häiriköiden kohtaamisesta käsittelevästä opetuksesta. Koulutuksen ansioluettelokelpoisuus mainittiin suuren hyötynä koulutettavien tulevien elämän haasteitten kannalta.

Vapaassa palauteosiossa leirin toteutusta kiiteltiin ja moni totesi yllättyneensä positiivisesti koulutuksesta. Muutamat mainitsivat huomanneensa ilokseen sen, että muissa koulutettavissa esiintyi tahtoa ja intoa olla täydellä kiinnostuksella mukana leirillä sekä syventyä opittuihin asioihin.

8.2 Ohjaajien palaute

Muita ohjaajia itseni lisäksi oli kaksi, mutta koska heidän tilauksestaan tämä leiri toteutettiin, niin heidän palautteensa on erittäin tärkeää.

Ohjaajat kokivat leirin vastanneen odotuksia. He kokivat myös, että nuorille saatiin riittävästi hyvää tietoa sekä taitoja tuleville leireille.

Erityisen onnistuneeksi mainittiin improvisaatio-oppitunti ja varsinkin tähän sisältynyt esimerkkitilanneharjoitus. Mainintaa saivat myös rastitehtävät sekä toteutettu jumalanpalvelus.

Ainoatakaan negatiivista asiaa ei palautteissa mainittu.

Vapaassa palauteosiossa mainittiin leiriläisten ollen hyvin mukana ja tämän osoittaneen, että leirin sisältö oli ollut tarpeeksi kiinnostavaa. Palautteessa mainittiin myös, että tällaisen uuden koulutusleirin myötä "jyvät erottuivat akanoista".

8.3 Itsearviointi

Linkki-ohjaajakoulutuksen suunnittelu ja toteutus olivat hyvä haaste. Kumpikaan ei ollut liian helppo asia tehdä. Suunnittelussa olisi ehkä ollut tarpeen vielä enemmän korostaa markkinointia. Kun väärää informaatiota pääsi leviämään leiristä, niin tällä oli vain negatiivisia vaikutuksia kokonaiskuvaan. Olisin pystynyt myös laajemmin selvittämään ennen leirin toteutusta, että kuinka vastaavanlaisia koulutuksia on järjestetty muualla seurakunnissa. Leirin markkinoinnissa olisi ollut hyvä jos olisin tarkentanut vielä enemmän leirin luonnetta. Se, että tämä jäi vähemmälle, aiheutti sitä, että osa saapui paikalle samalla mielentilalla kuin olisivat tavanomaiselle isoskoulutusleirille tulossa. Leirin myötä toki tämä korjaantui. Viimeinen suurempi korjaus, jonka olisin jälkeenpäin tehnyt, on se, että olisi pitänyt rajata leirille otettujen määrää hiukan enemmän. Nyt kun mukaan tulivat lähes kaikki halukkaat, jotka eivät vielä täyttäisi pariin vuoteenkaan 18 vuotta, niin

mahdollisilta tulevilta koulutusleireiltä vietiin tällä tavoin pois koulutettavat ja ne jotka nyt jo koulutuksen käyneet saattavat omaan linkki-isosvaiheeseensa mennessä unohtaa osan koulutuksesta.

Onnistuneimmaksi kokonaisuudeksi koin koulutuksen apuohjaaja osuudet. Koulutettavat aktivoituivat niissä erityisen hyvin ja oli selvää, että oppimista tapahtui. Yksi itselleni tärkeä opetuksen laatukriteeri täyttyi niissä siltä osin, että opettaminenkin oli mieluisaa eikä oppiminen ollut yksipuolista. Saatoin prosessin aikana muutamiaan otteeseen turhautua vastoinkäymisistä, mutta niiden yli pääseminen osaltaan kasvatti oppimisprosessiani leirin toteutuksen yhteydessä.

Teoriatiedon tuottaminen ja tutkiminen oli itse leirin toteutukseen verrattuna haastavaa. Itselleni luontevampaa on ennemminkin juuri luoda leiriä lähes improvisoiden tyhjästä, kuin tutkia pitkiä aikoja eri tapoja ja teorioita sen luomiseen. Tietenkään tällaista leiriä ei voi ilman suunnittelua luoda eli opettavainen kokemus tämä on ollut siltäkin osapuolelta.

9 POHDINTA

Kaiken kaikkiaan leiri oli siis onnistunut. Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan edustajat olivat koko prosessin ajan erittäin tyytyväisiä näkemäänsä. Leiriä suunniteltaessa ja teoriaa sekä raporttia tehdessä oli selvää, että ratkaisuehdotus, joka tämä leiri oli Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan nuorisotyön sen aikaiseen ongelmaan, oli toimiva. Seurakunnan nuoret aikuiset saivat itselleen oman haastavan ja arvostetun toimen. Tämän avulla he saivat juuri sitä mitä halusivatkin eli mahdollisuuden osallistua yhä rippileireille.

Maanlaajuista kirkon ongelmaa, nuorten aikuisten kohdalla, tämä työ ei todellakaan ratkaise, eikä sitä sillä mielellä lähtenyt toteuttamaan. Ajatuksena oli tuottaa yhdenlainen ratkaisumalli, joka toimisi juuri siinä seurakunnassa, joka sitä tarvitsi. Nuorten aikuisten ongelma on nyt ollut laajasti esillä. Omalla kohdallanikin sitä siis olen pohtinut. Tämä on yksi syy miksi halusin tuottaa juuri heille toimintaa. Tällä tavoin uskon, että tulevaisuudessakin saatetaan saada suurimpia tuloksia nuorten aikuisten kanssa seurakunnissa. Eli siis he, jotka tämän ongelman ovat omalla kohdallaan kokeneet, työllistyvät kirkon aloille ja alkavat tuottaa ohjelmaa, jota itse olisivat nuorien aikuisen elämänvaiheen alussa kaivanneet.

Leiri toteutui siis vuonna 2012. Tänä päivänä Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan rippileireillä on toiminut melkein kaksi vuotta tällä leirillä koulutettuja linkki-isoja sekä yövahteja ja uusia koulutusleirejä suunnitellaan sekä toteutetaan, kunhan hakijoita löytyy.

LÄHTEET

Aaltonen, M. Ojanen, T. Vihunen, R. & Vilen, M. 1999. Nuoren aika. WSOY: Helsinki.

Chaulagai, M. 2009. Puhetta Jumalasta vai puhetta Jumalan kanssa? Rippikoulun hengellinen elämä. Teoksessa T. Innanen & K. Niemelä (toim.) Rippikoulun todellisuus. Porvoo: Kirkon tutkimuskeskus. 112–127.

Elomaa, R. & Seppälä, O. 1989. Yhtä aikaa nuori ja aikuinen – mitä se on? Teoksessa K. Ranttilä (toim.) Tilaa!!! Nuori aikuinen seurakunnassa. Helsinki: Kirkon nuorisotyön keskus. 7-13.

Haastettu kirkko. 2012 Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2008–2011. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Harjunpää, M. Paananen, T. Parviainen, J & Saarainen, P. 1994. Elämän siiville. Isoskouluttajan käsikirja. Helsinki: Kirjapaja.

Hauta-aho, H & Tornivaara, S-M. 2009. Kirkosta kiinni! Helsinki: Kirjapaja.

Helenius, T. 2005. Apostolien jalanjäljissä – nuoret aikuiset ja kirkko. Teoksessa T. Paananen & H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 339-351.

Hiltunen, P. 1989. Pienten polkujen yhteisö. Teoksessa K. Ranttilä (toim.) Tilaa!!! Nuori aikuinen seurakunnassa. Helsinki: Kirkon nuorisotyön keskus. 35–36.

Kestilä, L. & Salasuo, M. 2007. Nuorten aikuisten alkoholinkäyttö – sosiaalisen eriarvoisuuden ilmentymä? Teoksessa C. Tigerstedt (toim.) Nuoret ja alkoholi. Helsinki: Alkoholi- ja huumetutkijain seura & Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. 121–148.

Kiilunen, K. Rantavuori, M. & Salo, K. 2002. Isosten käsikirja. Pieksämäki: Kirjapaja.

Korhonen, R. 2010. Opiskelijan ja nuoren aikuisen polkuja pyhään Hengellisyys korkeakouluyhteisössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston seminaari Hengellinen ohjaus ja koulu 13.11.2010 Helsingissä. WWW-dokumentti. Saatavissa:

http://www.ekumenia.fi/data/liitteet/risto_korhosen_alustus_2.pdf. Luettu 22.4.2014.

Kumlander, J. & Nuojua, H. 2009. Isosen eväsreppu. Helsinki: Kirjapaja.

Köykkä, A. 2014 Nuorisotyön alkeet ja jatko. Helsinki: Kirjapaja ja Nuorten Keskus

Martikainen, L. 2009. Kaaosta vai hallintaa? Nuoren aikuisen elämän haasteet. Kuopio: UNIPress.

Mikkola, T. 2006. Jäsenyyden rajalla – Mikä kirkossa vieraannuttaa? Mikä vetoaa? Teoksessa T. Mikkola, K. Niemelä & J. Petterson (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset ja kirkko*. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 192–249.

Mäntylä, T. 2010. Nuorten aikuisten koti, kulutus ja ajankäyttö. Helsinki: Kuluttajavirasto.

Niemelä, K. 2007. Rippikoulusta aikuisuuteen. Pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Porkka, J. 2004. On kunnia olla isonen: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isotoiminta 2000-luvun alussa. Helsinki: Kirkkohallitus.

Porkka, J. 2005. Isostoiminnan rikkaus – leirityön tarpeista nuorisokulttuuriksi. Teoksessa T. Paananen & H. Tuominen (toim.) *Nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja, 82–108.

Rippikoulusuunnitelma. 2001. *Elämä Usko - rukous*. Hyväksytty piispainkokouksessa 11.9.2001. Helsinki.

Suomen ev.lut. Kirkon Keskushallinto. 2006 Seurakunnan retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeet 2006. Helsinki: Kirkkohallitus.

Väestörekisterikeskus. 2013. Taskutieto/ Fickfakta 2013. Helsinki: Väestörekisterikeskus.

The poster features a vertical chain on the right side, with one link highlighted in green. The background is orange with autumn-themed patterns. The text is centered in a light blue box.

Linkki-isosleiri

Oletko isostoiminnan konkari ja janoat jo enemmän vastuuta?

Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan nuorisotoimi ylpeänä esittää:

Linkki-isosleiri Kaarassa 26.-28.10.2012

Linkki-isonen toimii rippileireillä isosten ohjaajana eli ns. "isosten isosena" ja linkkinä isosten ja vetäjien välillä.

Leirille osallistujista koulutetaan myös yövahteja seurakunnan leireille.

Lisäinfoa leiristä voit kysyä Tellulta, Ullalta tai Juholta.

Osallistujan tulee olla isoskoulutuksen käynyt ja isosena leirillä työskennellyt.

Leirille ilmoittautumisaikaa on 19.10.2012 asti. Lomakkeita saa Wanhalta Apteekilta.

Linkki-isosleirin mainosjulistte

LINKKI-ISONEN

Lapuan tuokiokirkkoseurakunnan rippileireillä alkaa vuodesta 2013 lähtien toimia normaalien isosten lisäksi yksi Linkki-isonen leiriä kohden. Linkki-isot on erikseen koulutettu tehtäväänsä.

Mikä on Linkki-isonen?

- **isosten isonen**
- **ryhmänohjaaja**
- **kristillisen nuoren esimerkin esimerkki**
- **linkki isosten ja ohjaajien välillä**

Mitä Linkki-isonen tekee?:

- **voi ohjata leirijumalanpalveluksen valmistelua**
- **tarvittaessa johtaa isosia**
- **on osa isostiimiä**
- **jos tämä on täysi-ikäinen niin hän voi valvoa esim. saunomista, uimista ja ulkotoimintaa**
- **voi ohjata esirukousryhmää**
- **voi ohjata virsi/suntiorryhmää**
- **voi avustaa oppituntia**
- **leirikohtaisia hommia**

Keskustelkaa omien leirienne Linkki-isosten kanssa jos heillä on halua ja/tai valmiuksia tehdä asioita listan ulkopuolelta esim. raamisten ohjaus isosille tai muita vastuutehtäviä.

Huom! Näitä ei voi heiltä vaatia.

Osana linkki-isostyön tavoitteita on nuoren aikuisen paikan löytäminen seurakunnassa eli siinä auttamista arvostetaan.

Tervehdys sinä tuleva Linkki-isonen.

Olet ilmoittautunut Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan Linkki-
isosleirille, joka järjestetään **pe 26.10. – su 28.10.2012 Kaaran-
männikön leirikeskuksessa.**

Leiri alkaa **perjantaina klo: 17:00 Kaarassa**

Tässä lista tavaroista ja varusteista joita tarvitset leirillä:

- YÖPYMISVARUSTEET (lakana, tyynynliina, pussilaka-
na/makuupussi)**
- VAATTEITA ULKOILUUN JA SISÄLLÄ OLESKELUUN**
- PESEYTYMIS- JA HYGIENIÄVÄLINEET**
- MUISTIINPANOVÄLINEET**
- HUOM! JOKIN ITSELLE TÄRKEÄ TEKSTI (1-3 SIVUA) ESIM.
LAULUNSANOJA, KIRJA, TMS.**

Mukaan ei kannata ottaa, arvokkaita esineitä, koruja tms. Seurakun-
nan vakuutus ei korvaa tavaroiden esim. kännyköiden hukkumista
tai rikkoutumista, eli ne ovat leirillä mukana omalla vastuulla.

Muistathan, että olet tulossa seurakunnan leirille. Päihteiden tuomi-
nen ja nauttiminen leirillä on ehdottomasti kielletty! **Myös tupa-
kointi on kielletty.**

Tervetuloa kouluttautumaan!

(Leirin vetäjien yhteystiedot)

Leirin aikataulu

Pe	La	Su
	7:30 Herätys	7:30 Herätys
	8:00 Aamupala	8:00 Aamupala
		8:45 Hartaus
	8:50 Aamuhartaus	9:00 Siivous, palaute & lähtö
	9:00 Yövahti Poliisi + sisävahti info	10:00 Kirkkoherran virkaan vihkimys tilaisuus
	11:00 Lounas	
	12:00 Linkki-iso: Rastit	
	13:30 Jumis	
	14:00 Päiväkahvi	
	14:30 Jatkuu	
	16:00 ~~Ulkoilu~~ Kanttori	
17:00 Saapuminen, lounas & majoittuminen	17:00 Päivällinen	
18:00 Linkki-iso: Oppitunti Juho – Mikä on iso-ohjaaja – Ryhmiin jako – huomisen erinäisiä valmisteluja + iltakivaan jotakin	18:00 Linkki-iso -esimerkkitilanteet	
20:00 Lipunlasku & Iltapala	20:00 Iltapala	
22:30 Iltahartaus	21:30 Leiriläisten toteuttama leirijumalanpalvelus	
23:30 Hiljaisuus	23:00 Hiljaisuus + ehkä leffa jos ollaan kivoja	

TODISTUS

_____

on suorittanut

johtamistaitoa, ryhmäohjausta,
sielunhoidon alkeita ja esiintymistaitoja
sisältävän

Linkki-koulutuksen _____

ja on täten pätevä toimimaan isosten-
isosena ja yövalvojana Lapuan
Tuomiokirkkoseurakunnan
toiminnassa.

Palaute

Koitko oppineesi tällä leirillä mitään uutta? Mitä?:

Mikä jäi mieluisimpana mieleen?:

Mikä sen sijaan oli ikävintä, jos oli?:

Toivotko pääseväsi mieluummin yövahdiksi vai linkki-iseksi?:

Koetko että leirillä saaduista opeista voisi olla hyötyä yövahti-/linkki-isostyön ulkopuolella, mssä?:

Vapaata palautetta leiristä, sitä arvostetaan ☺ :

Palaute (ohjaaja):

Vastasiko leiri odotuksia:

Oliko jokin osa-alue erityisen onnistunut tai mieluisa?:

Tai päinvastoin:

Vapaata palautetta:

Rastit

1. Lukuoppi Juho- Luokka

- ryhmä lukee mukanaan tuomaa tekstiä ääneen eri tavoin. Opitaan mm. elävöittämään tekstiä.

2. Jobinposti (sielunhoidon alkeita) Ulla -huone

- ryhmä opettelee reagoimaan sielunhoidollisiin tilanteisiin. Eilispäivän tehtyjä kirjeitä jaetaan ryhmälle, yksi per henkilö. Kirje sisältää huonoja uutisia ja ryhmän tulee kuvitella tilanne ja olla tukena huonon uutisen saajalle. Ulla voi ennen kirjeitä kertoa hiukan miten homma toimii ja vinkkejä. On myös aktiivisena apuna harjoitteen aikana. Nuorille tulee painottaa että nämä tilanteet voivat hyvinkin mahdollisesti tulla jollakin leirillä leiriläiselle vastaan tai muuten elämässä jollekin läheiselle eli jos jollekin sattuu että Jobinposti liippaa läheltä omaa elämää, niin rohkaistaan yrittämään osallistumista, mutta ketään ei tietenkään pakoteta.

HUOM! ei aloiteta sanomalla että ei ole pakko!

3. Leikin keksiminen (sään mukaan sisällä tai ulkona) kylmärasti – valmistelun hoitaa Juho

- paikanpäällä on tavaroita. ryhmän tulee kehittää niillä ulkopeli tai sisäpeli jota ehkä leikitään myöhemmin. Täysin uusi leikki siis.

4. Medis Tellu -huone

- hengellinen rauhoittumisen ja mietinnän hetki. Saattaa sisältää pähkinöitä.